



Souhrnná teritoriální informace Nikaragua

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Mexiku ke dni 7. 5. 2020 12. 5.
2020 19:59

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.6)
3. Vztahy země s EU (s.8)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.10)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.13)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.14)
7. Kontakty (s.19)



1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. **Oficiální název státu, složení vlády**
- 1.2. **Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)**
- 1.3. **Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.**
- 1.4. **Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let**
- 1.5. **Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba**
- 1.6. **Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)**
- 1.7. **Daňový systém**

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název státu: Nikaragua (República de Nicaragua)

Prezident republiky: Daniel Ortega Saavedra

Složení vlády:

- Viceprezidentka: Rosario Murillo Zambrana
- Ministr pro zvláštní záležitosti: Moisés Omar Halleslevens Acevedo
- Ministr zahraničních věcí: Denis Rolando Moncada Colindres
- Ministr průmyslu a obchodu: Orlando Solórzano Delgadillo
- Ministr dopravy a infrastruktury: Óscar Salvador Mojica Obregón
- Ministryně obrany: Dra. Martha Elena Ruiz Sevilla
- Ministryně životního prostředí: Fanny Sumaya Castillo
- Ministryně zdravotnictví: Carolina Asunción Dávila Murillo
- Ministryně vnitra: María Amelia Coronel Kinloch
- Ministr financí: Iván Acosta Montalván
- Ministr energetiky a hornictví: Salvador Mansell Castrillo
- Ministryně školství: Miryam Soledad Raúdez Rodríguez
- Ministr zemědělství a lesnictví: Edward Centeno
- Ministryně pro rodinnou komunitární ekonomiku: María Auxiliadora Chiong Gutiérrez
- Ministryně pro rodinu, děti a dospívající: Johana Vanessa Flores Jiménez
- Ministr mládeže: Bosco Martín Castillo Cruz
- Ministryně pro záležitosti žen: Ángela Yadira Meza Vargas
- Ministryně práce: Alba Luz Torres Briones

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

V Nikaragui žije podle posledních údajů přibližně 6,5 mil. Obyvatel (2019) a hustota osídlení činí 50 obyvatel/km². Ve městech žije 58,5 % obyvatel. Roční přírůstek činí 1,13 %, na 1 ženu připadá průměrně 1,87 dětí. Průměrná délka života je 74 let.

Obyvatelstvo tvoří z 69 % míšenci, 17 % běloši, 9 % černoši, 5 % indiáni.

Oficiálním jazykem je španělština, kterou hovoří 95,3 % obyvatel. Na karibském pobřeží se vyskytují i indiánské jazyky, případně angličtina. Druhým nejrozšířenějším jazykem je miskito (2,2 %).

Náboženské vyznání:



- 50 % římskokatolické
- 33,1 % evangelické
- 1,6 % Moravská církev (Moravian Church)

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2015	2016	2017	2018	2019
HDP/ob. (USD)	5 175	5 400	5 534	5 534	5 307
HDP (mil. NIC)	170 093,2	178 017,4	186 671	179 707	180 438
Růst HDP (%)	4,8	4,7	4,9	-3,8	-5,1
Inflace (%)	3,1	3,1	5,7	3,9	6,1
Nezaměstnanost	5,9	4,5	3,7	5,5	4,87

Zdroj: Banco Central de Nicaragua, The Economist Intelligence Unit

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	55 309	63 312	80 008,1	73 310,9	N/A
Výdaje	61 035	71 746	72 804,4	81 213,2	N/A
Saldo	-5 726	-8 434	7 203,7	-7 902,3	N/A

Zdroj: Banco Central de Nicaragua, mil. NIC

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance (v mil. USD)



	2015	2016	2017	2018	2019
Běžný účet	-1144,9	-870,8	-675,1	83,0	186,4
Finanční účet	-1276,6	-1021,3	-830,4	-201,3	N/A
Kapitálový účet	374,8	202,2	177,7	111,2	N/A

Zdroj: Banco Central de Nicaragua, mil. USD

Devizové rezervy (v mil. USD)

	2015	2016	2017	2018	2019
Devizové rezervy	2 492,3	2 447,8	2 757,8	2 261,1	2 382

Zdroj: Banco Central de Nicaragua

Veřejný dluh

	2015	2016	2017	2018	2019
Veřejný dluh/HDP (%)	45,3	44,8	47,2	52,9	57,3
Zahraniční zadluženost (mil. USD)	10 509	10 985	11 461	11 618	11 497
Dluhová služba (mil. USD)	156,4	188,7	224,4	248,5	N/A

Zdroj: Intelligence Economic Unit

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Země je otevřená bankovnímu podnikání. Úkoly centrální banky plní Banco Central de Nicaragua, www.bcn.gob.ni.

Bankovní instituce

- Banco de Finanzas, S.A. (BDF)
- Banco de Fomento a la Producción (Banco PRODUZCAMOS) – (PRODUZCAMOS)
- Banco de la Producción, S.A. – (BANPRO)
- Banco Procredit, S.A. – (PROCREDIT)
- Banco CITIBANK de Nicaragua, S.A. – (CITIBANK)



- Banco LaFise Bancentro, S.A. – (LAFISE BANCENTRO)
- Banco de América Central, S.A. – (BAC)
- Banco de Crédito Centroamericano, S.A. (BANCENTRO)

Finanční společnosti

- Financiera FUNDESER, Sociedad Anónima – (FUNDESER)
- Financiera FAMA, S.A. – (FAMA)
- Financiera Finca Nicaragua, S.A. – (FINCA NICARAGUA)
- Financiera Nicaragüense de Inversiones, S.A. (FNI)
- Financiera Arrendadora Centroamericana, S.A. (FINARCA)

Subjekty operující s elektronickými penězi

- Transferencias Electrónicas de Centroamerica, S.A. CASHPAK – (CASHPAK)

Reprezentační kanceláře

- Banco DAVIVIENDA SALVADOREÑO, SOCIEDAD ANÓNIMA
- Banco HSBC Nicaragua, S.A. (dříve BANISTMO, S.A)
- Banco Internacional de Costa Rica, S. A. – (BICSA)
- Banco De Desarrollo Económico Y Social De Venezuela – (BANDES)
- Towerbank International Inc. – (TOWERBANK)

1.7 Daňový systém

V Nikaragui se daň z příjmu fyzických osob pohybuje od 15 % do 30 %. Sazba 30 % platí při příjmech vyšších než 500 tis. NIC. Stejně tak jsou zdaněné příjmy právnických osob, tedy sazbou 30 %. Naopak příjmy fyzických osob, které nepřekročí výši 100 tis. NIC jsou od daně osvobozeny.

Sazba daně z přidané hodnoty je 15 %. Existuje výjimečné snížení na 6 % v případě mezinárodních letů, hotelových ubytování atd. Základní suroviny (voda, energie atd.) nejsou zdanitelné, to by však měla změnit daňová reforma přijatá v roce 2019. Ta také zvyšuje daň z příjmu u některých skupin daňových poplatníků, například u velkých obchodních společností.



2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz	3 859	3 772	4 143	4 169	4 229
Dovoz	6 405	6 292	6 549	5 802	4 925
Saldo	-2 545	-2 520	-2 407	-1 633	-696
Obrat	10 264	10 064	10 692	9 961	9 154

Zdroj, mil. USD, zdroj The Economist Intelligence Unit

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Hlavní vývozní partneři v roce 2019:

podle států – USA (4 265 mil. eur – 68,5 % vývozu), Evropská unie (343 mil. eur – 5,5 % vývozu) Honduras (305 mil.eur – 4,9 % vývozu), El Salvador (283 mil.euro – 4,5 % vývozu) a Mexiko (226 mil.eur – 3,6 % vývozu)

Nikaragua vyváží zejména do zemí, s nimiž má uzavřenou dohodu o volném obchodu – v roce 2018 do těchto zemí vyvezla zboží v celkové hodnotě 2178,3 mil. USD. V roce 2018 uzavřela Nikaragua nově dohodu o volném obchodu s Jižní Koreou.

Hlavní dovozní partneři v roce 2019:

podle států – USA (2418 mil.eur -30,7 % dovozu), Mexiko (893 mil euro -11,4 % dovozu), Honduras (868 mil.euro – 11 % dovozu), Čína (836 mil.euro – 10,6 % dovozu) ,Guatemala (473 mil.euro- 6 % dovozu), Costa Rica (407 mil.euro – 5,2 % dovozu) a EU (344 mil. Euro -4,4 % dovozu)

Zdroj: Evropská komise

Postavení k EU:

Za rok 2019 exportovala Nikaragua do Evropské unie zboží v hodnotě 343 milionů eur. Jde o 106. největší objem zboží exportovaného do EU. Šlo především o zemědělské produkty (64,6 %) a ryby a plody moře (26,6 %). Z evropské unie se do Nikaragui importovalo zboží v ceně 186 milionů eur. (142. druhá příčka v žebříčku exportu z EU) Rozdíl v obchodu tak činil mezi importem a exportem 157 milionů dolarů.

Zdroj: Evropská komise

2.3 Komoditní struktura



Nikaragua vyváží především zemědělské produkty a drahé kovy. **Hlavními vývozními artikly** jsou maso, káva, zlato, mléčné výrobky, cukr, podzemnice olejná, fazole, langusty, krevety, čerstvé ryby a živá zvířata.

Hlavními dovozními komoditami jsou ropa a ropné produkty, nealkoholické nápoje, mobilní telefony, chleba a sušenky, toaletní papír, rýže, palmový olej, kovový kancelářský nábytek, sušené mléko, kukuřice, televizní přístroje, mýdlo, lednice a mrazáky, omáčky a suroviny na přípravu omáček, cigarety

Zdroj: *Banco Central de Nicaragua*

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

ZVO NI zahrnují cca 50 průmyslových parků a přes 200 zahraničních firem především z textilního, automobilového, tabákového a zemědělského průmyslu. ZVO v současnosti generují až 50 % exportů z NI a nabízejí firmám v režimu ZVO (není dáno geograficky; pouze je nutno splnit požadované podmínky) řadu fiskálních výhod (100% osvobození od daní z příjmu; 100% osvobození od municipálních daní a daní z nemovitosti; 100% osvobození od daní a cel na dovoz přírodních surovin, strojů a zařízení, materiálů pro výrobu či náhradních dílů; 100% osvobození od nepřímých daní (např. DPH a spotřební daň)) a asistenčních služeb (např. plánování a realizace přesunu továrny/montovny do ZVO; zařízení víz a rezidenčních povolení pro zaměstnance z ciziny, ad.). Hlavní odběratelé jsou USA a Mexiko. Vyváží se především textil. Nikaragua vyváží zejména do zemí, s nimiž má uzavřenou dohodu o volném obchodu – v roce 2018 do těchto zemí vyvezla zboží v celkové hodnotě 2178,3 mil. USD. V roce 2018 uzavřela Nikaragua nově dohodu o volném obchodu s Jižní Koreou.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Přímé zahraniční investice (v mil. USD)

2014	2015	2016	2017	2018	2019
1 450,4	1 384,6	1 430,0	1 510,3	1 055,5	N/A

Zdroj: *Banco Central de Nicaragua*

Investice směřovaly v roce 2018 především do průmyslu, finančního sektoru, telekomunikací, obchodu a služeb a energetiky.

Nikaragua má předpoklady stát se zajímavou destinací pro zahraniční investory. Vstupní náklady jsou relativně nižší než v Mexiku nebo Kolumbii a význam má i skutečnost, že země má uzavřeny Dohody o volném obchodu se střeadoamerickými a některými karibskými státy. Od roku 2007, kdy do země směřovaly investice ze 34 zemí, se toto číslo zdvojnásobilo na 68 v roce 2017.

V roce 2018 však PZI v Nikaragui zaznamenaly výrazný propad, a to zejména kvůli současné vyhrcované politické situaci a dlouhotrvajícím protivládním protestům, které s sebou přináší také nestabilitu.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Nikaragujská vláda podporuje zahraniční investice ve svém programu s tím, že zahraniční investice musí být vloženy především do infrastruktury, dopravy, energetiky a financí. Konkrétní podmínky upravují místní zákony o zahraničních investicích, zveřejněné na internetových stránkách státní agentury PRONicaragua.



3. Vztahy země s EU

V roce 1993 byla podepsána Rámcová dohoda o spolupráci mezi EU a zeměmi Střední Ameriky, v roce 2003 pak nová Dohoda o politickém dialogu a spolupráci. V roce 2004, během schůzky na nejvyšší úrovni, bylo rozhodnuto, že novým rámcovým dokumentem pro regionální kooperaci bude Asociační dohoda. Nikaragua se zúčastnila jednání o Asociační dohodě EU – země Střední Ameriky. Dohoda o textu AD se uskutečnila za ES PRES v Madridu v květnu 2010 během summitu EU-LAC. Vlastní dohoda o přidružení byla podepsána 29. 6. 2012 v průběhu středoamerického Summitu v Tegucigalpě (Honduras). Asociační dohoda byla 17. 10. 2012 ratifikována nikaragujským Parlamentem jako prvním ze států Střední Ameriky. Dohodu tvoří tři základní pilíře: politika, kooperace a volný obchod. Část dohody týkající se volného obchodu mezi EU a Nikaraguou vstoupila v platnost 1. srpna 2013.

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

Delegación de la Unión Europea en Nicaragua y ante el Sistema de la Integración Centroamericana (SICA)

Del Colegio Teresiano 1, cuadra al Este, frente a Clínica Tiscapa

Managua

Apto. Postal: 2654

Tel.: +505 22704499

E-mail: delegation-nicaragua@eeas.europa.eu

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Nikaragua je 130. obchodním partnerem EU k roku 2019. Za rok 2019 exportovala Nikaragua do Evropské unie zboží v hodnotě 343 milionů eur. Jde o 106. největší objem zboží exportovaného do EU. Šlo především o zemědělské produkty (64,6 %), ryby a plody moře (26,6 %). Z evropské unie se do Nikaragui importovalo zboží v ceně 186 milionů eur. (142. druhá příčka v žebříčku exportu z EU) Rozdíl v obchodu tak činil mezi importem a exportem 157 milionů dolarů.

Zdroj: Evropská komise

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

Na základě rozsáhlých konzultací se zástupci více než 160 národních a 84 zahraničních NGOs vypracovala EU počátkem prosince 2014 program spolupráce s nevládním a soukromým sektorem na léta 2015 – 2017. V rámci akčních programů EK DCI na léta 2014 – 2020 je pro Nikaragu vyčleněno 204 mil. EUR na projekty zaměřené na 4 oblasti:

- demokracie a zlepšení vládnutí;
- vzdělání;
- rozvoj hospodářství a obchodu;
- socioekonomický rozvoj zemědělských oblastí.

Dále může Nikaragua čerpat prostředky z regionálních programů EU.

EU s Latinskou Amerikou v současné době spolupracuje v rámci [Multiannual indicative programme for Latin America 2014-2020](#) s celkovým rozpočtem 925 mil. EUR.

Program se skládá ze dvou komponentů. Zatímco první z nich je aplikovaný na celý kontinent, druhá část se týká pouze středoamerických zemí. V rámci regionálního programu se EU zaměřuje na bezpečnost a rozvoj (70 mil. EUR), dobrou



veřejnou správu, odpovědnost a sociální rovnost (42 mil. EUR), inkluzivní a udržitelný růst umožňující lidský rozvoj (215 mil. EUR), životní prostředí a změny klimatu (300 mil. EUR), vzdělávání (163 mil. EUR v rámci programu Erasmus+) a podpůrná opatření (15 mil. EUR)

Program zaměřený na Střední Ameriku pracuje s rozpočtem 120 mil. EUR a zaměřuje se na tyto oblasti: regionální ekonomická integrace (40 mil. EUR), bezpečnost a vláda práva (40 mil. EUR), klimatické změny a odolnost vůči katastrofám (35 mil. EUR) a podpůrná opatření (5 mil. EUR).

Podrobnější informace o programech dostupných pro Nikaraguu jsou zde: https://ec.europa.eu/europeaid/countries/nicaragua_en



4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Obchodní výměna ČR – Nikaragua

	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz	1 630	1 442	1789	1 617	783
Dovoz	1 087	1 871	4737	6 462	6545
Bilance	543	-429	-2949	-4 845	-5761
Obrat	2 718	3 312	6526	8 079	7328

Zdroj: Český statistický úřad, tis. USD

Nikaragua patří mezi země, u kterých po roce 1989 došlo k rapidnímu poklesu ekonomických a obchodních vztahů s ČR. Jejich současná úroveň je zanedbatelná. Obrat vzájemného obchodu od roku 2012 byl nejnižší ze všech zemí Střední Ameriky, v letech 2017 a 2018 oproti předchozím letům výrazně vzrostl, v roce 2019 však následoval mírný pokles vzájemné výměny zboží kvůli poklesu exportu, zřejmě v návaznosti na sníženou poptávku v zemi kvůli sociálním protestům.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Hlavní vývozní položky:

Název zboží	Netto (kg)	Stat. hodnota USD (tis.)
Stroje na použití ve stavebnictví	20 782	168
Průmyslové spotřební zboží, Přístroje měřicí, kontrolní, analyzační, řídicí	1 688	148



Kohouty, ventily aj. armatury pro potrubí, kotle ap.	2 010	109
Elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče, Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	3 391	92
Výrobky z pryže, j.n.	21 535	69
Zařiz. strojní ke zpracování kovů	5 720	57
Motory pístové s vnitřním spalováním a díly jn.	541	51
Plasty -Trubky, potrubí a hadice	2821	44
Hnojiva umělá	154 000	26

Zdroj: Český statistický úřad

Hlavní dovozní položky:

Název zboží	Netto (kg)	Stat. hodnota USD (tis.)
Banány vč plentejnů čerstvé sušené, ovoce	4 184 054	4 056
Obleky, saka, kalhoty, komplety, oděvy	64 210	1 633
Ethylalkohol pod 80%, destiláty, likéry	34 229	444
Tabák a tabákové výrobky	3 088	306
Podzemnice, soja, slunečnice, sezam, řepka hořčice	31 172	48
Stroje a dopravní prostředky	1 259	39

Zdroj: Český statistický úřad



4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

ZÚ nemá o spolupráci v oblasti služeb žádné informace.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

ZÚ Mexiko má informace o české přímé zahraniční investici do Nikaraguy, která funguje od r. 2008 a týká se projektu pěstování teakového dřeva na pozemku o rozloze 250 ha, zakoupeném českou firmou s vlastnickým podílem Lesů ČR.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Jako stěžejní lze uvést dva smluvní dokumenty:

- Dohoda mezi ČR a Nikaragujskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic (Managua, 2. 4. 2002)
- Dohoda mezi ČR a Nikaragujskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro držitele všech druhů pasů (Managua, 6. 5. 2004)

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

V roce 1995 byla poskytnuta rozvojová pomoc do Nikaraguy ve výši 15 mil. Kč. Pomoc byla určena na financování projektu trojúhelníkové spolupráce mezi nizozemskými, českými a nikaragujskými městy. V roce 2000 bylo rozhodnuto o realizaci rozvojového projektu zaměřeného na pomoc s odstraněním následků hurikánu Mitch v částce cca 11 mil. Kč. Velmi úspěšná byla práce českých geologů v rámci rozvojové pomoci. V Nikaragui působili geologové z České geologické služby v rámci projektu „Geologický výzkum přírodních rizik“, který skončil v roce 2009. Byla zmapována aktivní vulkanická zóna a získány podklady o stupni ohrožení v jednotlivých regionech, což umožnilo nikaragujským státním orgánům činit kompetentní rozhodnutí nejen o územním plánu, budování infrastruktur, ale i připravovat evakuační plány v případech ohrožení v oblastech, kde hrozí sesuvy půdy.

Od roku 2006 probíhá spolupráce s Moravskou církví Nikaraguy sídlící v karibské oblasti země. Bylo realizováno několik grantů a „Malých rozvojových projektů“: ve městě Puerto Cabezas byl postaven pomník M. Jana Husa, opravena střecha Gymnázia Jana Amose Komenského, vybavena počítačová učebna Univerzity Moravské církve, postaveno společenské centrum a rekonstruovány dvě studny v komunitě Isnawas.

V roce 2011 schválila česká vláda pro Nikaraguu „Malý lokální projekt“ v hodnotě 200 000,- CZK na vybudování 2 kopaných studní pitné vody, v místě Comunidad Kukuria, region RAAN, 180 km od města Puerto Cabezas. V této oblasti působí Moravská církev, která byla garantem a realizátorem projektu. V roce 2012 byl za koordinace ZÚ Mexiko realizován s Moravskou církví obdobný projekt na výstavbu tentokrát dvou vrtaných studní v indiánské oblasti Panua e Il Tara v regionu RAAN, příspěvek české vlády představoval 200.000,- CZK.

V roce 2018 ZÚ v Nikaraguii zrealizoval Malý lokální projekt „Přesun toxické skládky za účelem zlepšení životního prostředí v Diriambě“.

Humanitární pomoc:

V souvislosti s následky hurikánu obdržela Nikaragua v roce 2009 humanitární pomoc ve výši 1 mil. Kč.



5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty
- 5.2. Kalendář akcí

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

V poslední době se naskytá možnost dalších investic, např. při obnově infrastruktury, dalším zalesňování, v zemědělství nebo v dopravě. Možnost investic však ani po vstupu ČR do EU není českými firmami příliš využívána. Perspektivně lze uvažovat s nabídkami čističek odpadních vod a malých vodních elektráren.

5.2 Kalendář akcí

V současnosti nejsou naplánovány v Nikaragui žádné akce.



6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Nikaraguský trh je otevřený konkurenci a poskytuje možnost účasti zahraničních firem. Neefektivnější formou distribuce užívanou v zemi většinou zahraničních firem je prodej prostřednictvím místních obchodních zástupců, i když zejména velké multinacionální korporace realizují své prodeje v rámci globalizace a nadnárodních trhů přímo. Podporu obchodu a investic má na starosti státní agentura [PRONicaragua](#).

V rovině prodeje prostřednictvím místního zástupce v zásadě existují dvě varianty, prodej prostřednictvím dealera specializovaného na určitou komoditu, nebo využití dosud nepříliš rozvinuté sítě specializovaných obchodů. Vstup na trh by měl být podložen marketingovou studií, kterou může vypracovat renomovaná firma znalá místních poměrů. Optimální oslovení klientely by mělo být realizováno předložením nabídky kalkulované nikoli ex works, ale včetně dopravného a pojištění, které dává odběrateli určitou představu o celkové ceně. Nabídku je třeba formulovat ve španělštině a vybavit propagačními materiály, vzorky (umožňuje-li to povaha zboží), referencemi (kam firma vyváží, s kým spolupracuje atd.) a prezentačními CD či DVD.

Vývozce vstupující na místní trh by měl, vyžaduje-li to komodita, mít promyšleno zajištění servisu resp. požadavky na servis. Měl by mít rovněž zkalkulováno, jaké prostředky je ochoten vložit do podpory prodeje a jakým způsobem bude obchodní transakce financovat a zda bude pojišťovat rizika insolvence odběratele. Zde mohou významným způsobem pomoci instituce, jejichž posláním je podpora českého exportu: EGAP a Česká exportní banka. Neefektivnější formou distribuce užívanou převážnou většinou zahraničních firem je prodej prostřednictvím místních obchodních zástupců, případně formou účasti na výstavách, veletrzích a předváděcích akcích.

V zásadě existují dvě varianty: prodej prostřednictvím prodejce specializovaného na určitou komoditu nebo využití sítě kapitálově silných obchodních domů, které mají své pobočky ve většině významných míst. Tyto prodejní domy však prodávají zásadně zboží vysoké kvality. Předpokladem obchodního úspěchu je častý a osobní kontakt s partnery, včetně pozvání na oběd, předávání darů apod. Korespondenční akvizice má vzhledem ke shora uvedenému prakticky nulovou účinnost. Primárním kontaktem je osobní kontakt se zákazníkem a zástupcem, pravidelně obnovovaný a ošetřovaný.

Místní firmy se nebrání účasti na mezinárodních jednáních, vč. návštěv v ČR.

Jazyková nevybavenost (španělština je nutností) a špatná úroveň marketingu a public relations jsou bohužel častými jevy, které doprovázejí fyzické i korespondenční jednání českých podnikatelů. Velmi sporadické jsou bohužel i reakce českých subjektů na nabídku ZÚ Mexiko ohledně možností prezentace jejich komodit formou výstav, účasti na veletrzích, či pouhého zaslání propagačních a cenových materiálů k provedení katalogové výstavky.

Růst obrátu by zajistilo větší propojení podnikatelských subjektů ČR s kapitálem členských států EU, hlavně pak v oblasti energetiky, dopravních prostředků a velkých stavebních projektů. Nutným předpokladem pro úspěchy českých vývozců, zejména hodnotově velkých zakázek a investičních, je zajištění financování.

V případě velkých investičních projektů je nutné uvažovat o principu BOT (build – operate – trade) jako nevhodnější



modelu pro místní trhy. To platí pro celou Latinskou Ameriku, která neoplývá finančními zdroji.

6.2 Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Vývozní a dovošní režim se v posledních letech uvolnil. Uvolnění rovněž souvisí s probíhajícím uzavíráním dohod o volném obchodu nejen se státy Střední Ameriky, ale i EU. Cla a kontrola dovozu platí nejen pro členské státy Středoamerického společného trhu (MCCA), ale jsou aplikovány jednotné středoamerické celní sazby vycházející ze Středoamerického celního systému (SAC) a nově podpisovaných dohod. Při proclívání zboží je nutno využít služeb celního agenta. Pokud se týká dokladů požadovaných při dovozu, jsou vyžadovány originály faktur, konosamenty, již zmíněná osvědčení o původu zboží, balicí listy. Faktury a dopravní doklady by měly být osvědčeny nikaragujskou ambasádou v místě původu zboží. Vše však záleží na podmínkách kontraktu nebo podmínkách výběrových řízení na dovoz zboží a služeb. Zahraniční obchod a vnitřní trh je v podstatě liberalizován. Mimocelní bariéry obchodu nejsou prakticky žádné, ale vyžadují se fyto-sanitární osvědčení, osvědčení o původu zboží, nebo jakostní certifikáty pro určité produkty. Pro dovoz některých výrobků (dřevo, zbraně, odpad, omamné látky) je nezbytné dovošní povolení vystavené příslušným ministerstvem.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Zřízení kanceláře, reprezentace, či společného podniku je jednou z nejvhodnějších forem pro dosažení požadované efektivity realizace obchodních zájmů. V přípravné fázi je však nutno počítat s komplikovanou a zdlouhavou administrativní procedurou. Proto bývá i přes značnou finanční náročnost výhodné využít služeb specializovaných místních advokátních kanceláří.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Jak pro akvizici, tak i pro udržení trvalé přítomnosti již zavedených firem na nikaragujském trhu je nutností intenzivní propagace. V této zemi je užitečná účast na místních veletrzích a výstavách, kterou lze využívat ve spolupráci s místními reklamními agenturami, s ohledem na jejich znalost místní (někdy indiánské) mentality a schopnost zvolit nejvhodnější reklamní strategii pro daný případ. Předpokladem efektivní reklamy by měla být její originalita. Nutno brát v úvahu silné vazby obchodníků na volné zóny obchodu v USA a Panamě. Ve smyslu účinných mediálních reklamních kampaní existují v oblasti propagace českého zboží a služebna nikaragujském trhu dosud značné rezervy, což snižuje možný růst obchodní výměny.

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Podmínky ochrany duševního vlastnictví jsou uvedeny na přiložených webových stránkách pod jednotlivými ministerstvy. S konkrétním porušováním práv vyplývajících z ochrany duševního vlastnictví českých výrobců se ZÚ v tomto teritoriu zatím neseťkal.

6.6 Trh veřejných zakázek

Režim zadávání veřejných zakázek je založen na státem vyhlašovaných tendrech přes webové stránky Nicaragua Compra. Systém podávání informací o státních výběrových řízeních je nicméně nepružný a neoperativní. Vyhlašování tendrů je



sdělováno se zpožděním, termíny uzávěrek bývají ve většině případů pouze několik dnů od data vyhlášení tendrů. Navíc sdělení o vyhlášení tendrů téměř nikdy neobsahují kompletní a jasnou informaci o veškerých podmínkách. Podmínky výběrových řízení se všeobecně vyznačují značnou komplikovaností, při současném požadavku na předběžné skládání relativně vysokých účastnických nebo garančních poplatků.

Nutností je nejen znalost místní mentality, ale zejména úředního jazyka, tj. španělštiny, a dokonalé splnění všech podmínek tendru. Právě z těchto důvodů je vhodné vyhledat spolehlivého zástupce, který s předstihem avizuje českému podnikatelskému subjektu záměr vlády vyhlásit veřejnou soutěž a zcela jasně a bez jazykových problémů předloží nabídku, která odpovídá vyhlášeným soutěžním podmínkám, vč. termínů a formy předání nabídky do tendru. Bez zástupce je úspěšná účast na těchto výběrových řízeních zcela vyloučena. Aktuální informace o vypisovaných výběrových řízeních lze nalézt na internetových adresách uvedených v STI.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Případné řešení sporů spojených s obchodními operacemi před místními rozhodčími orgány nutno řešit pouze přes místního advokáta. Šance na úspěch je však minimální. Všeobecně se proto doporučuje zakotvit v příslušném obchodním kontraktu doložku o příslušnosti arbitrážního soudu země vyvážejícího, pro řešení eventuálních sporů vzniklých z daného obchodu.

Konkurence zahraničních firem vzhledem ke globalizačnímu procesu i konkurence místní výroby také na nikaragujském trhu sílí každým rokem. Nabídkové aktivity se proto uskutečňují především náročnou formou akvizičních cest zástupců a představitelů místních a zahraničních firem. Pozornost je nutno věnovat zejména reálným cenovým požadavkům za nabízené artikly v zájmu zachování jejich prodejnosti v relaci ke srovnatelným konkurenčním výrobkům. Cenová úroveň nabídek je vzhledem k situaci na místním trhu nízká a je založena na bázi nabídek z asijských zemí a nízkých cen zboží dodávaného z volných zón v USA a Panamě. Zcela běžnou součástí místní obchodní praxe jsou neustálé změny termínů schůzek, nedodržování dohodnutých harmonogramů přípravy a podpisů jednotlivých obchodních případů, apod. Je však možno konstatovat, že se úroveň kultury v obchodních vztazích v důsledku stále většího zapojení místní ekonomiky do mezinárodního obchodu postupně zlepšuje. Velký vliv má i místní zastoupení zemí EU, které stále více vnáší do prostředí obchodování komerčně jasné podmínky a zvyklosti.

Rizika místního trhu pro české podnikatele v LA lze všeobecně shrnout následovně:

- Vysoké náklady na zahraniční zastoupení, bez něhož se nelze dlouhodobě v teritoriu uplatnit – potřeba časté osobní přítomnosti na trhu. V obou případech je nutno zvážit návratnost těchto nákladů.
- Oprávněné obavy z nepřiliš transparentního zadávání státních zakázek, které mohou být již předem směřovány na vybraného dodavatele.
- Zvyšující se nároky na konkurenceschopnost českého zboží vzhledem k nízké ceně místní pracovní síly a celním preferencím v obchodě s okolními státy.

Obvyklými platebními podmínkami jsou dokumentární akreditiv, dokumentární inkaso s odloženou platbou v různých formách. V některých případech, zejména při navazování nových obchodních kontaktů, je vhodné ze strany českých subjektů požadovat akontaci. V zemi vládne uspokojivá platební disciplína, obchodní dluhy bývají spíše výjimkou než pravidlem.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti:

Obchodní schůzky je nutné předem sjednat a před konáním je doporučováno znovu je potvrdit. Rovněž je třeba počítat s poměrně velkou nedochvilností ze strany partnerů. Úředním jazykem je španělština, na pobřeží Karibiku je použitelná



angličtina, dalšími užívanými jazyky jsou původní indiánské– Miskito, Rama, Miskito Coastal Creole, Garifuna, Rama Cay Creola.

Státní svátky:

- 1. 1. Nový rok
- Velikonoce – čtvrtek a pátek Svatého týdne
- 1. 5. Svátek pracujících
- 19. 7. Den osvobození
- 14. 9. připomínka bitvy v San Jacinto
- 15. 9. Den nezávislosti (vyhlášení nezávislosti 15. 9. 1821)
- 25. 12. Vánoce

Pracovní doba:

Délka pracovní doby je různá v závislosti na regionu a typu organizace, většinou od 8:00 – 9:00 hod. do 18:00 – 19:00 hod. s dvouhodinovou přestávkou na oběd v době od 12:00 do 14:00 hod. Úřady jsou pro veřejnost otevřené často jen dopoledne. Obchody jsou většinou otevřené od 8:00 – 9:00 hodin do 18:00 – 19:00 hodin. V době od 12:00 do 14:00 hodin bývá polední přestávka.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

V platnosti je bilaterální dohoda o zrušení vízové povinnosti pro občany ČR i Nikaragui, přičemž celková délka pobytu nesmí přesáhnout 90 dní (viz zákon 12/2000Sb. a 89/2004Sb.). Dohoda zakazuje občanům obou zemí vykonávat během pobytu jakoukoliv výdělečnou činnost.

Nikaragua patří mezi země s relativně nízkou mírou kriminality (ačkoli ta v poslední době vzrůstá), nicméně doporučuje se dodržovat některé základní zásady:

- uschovat pas a další cenné doklady, jako např. letenku v hotelovém trezoru a cestovat pouze s minimem finanční hotovosti
- nenosit šperky, dávat si pozor na cenné věci (videokameru, fotoaparát atd.)
- parkovat vždy na hlídáném parkovišti, v autě nenechávat nikdy žádné věci
- nebrat stopaře, objednávat taxi-službu prostřednictvím recepční, pronajímat auta pouze u známých půjčoven
- cestovat pouze po hlavních silnicích a za denního světla
- cestovat se zdravotním pojištěním, před cestou si ověřit rozsah jeho pokrytí
- dávat si pozor na zavazadla a tašky s doklady v centru měst, v recepcích hotelů, na autobusových zastávkách a také přímo v autobusech (časté jsou krádeže osobních zavazadel z police nad hlavou cestujících v autobuse)

Doporučuje se pít jen balenou vodu.

Zejména při pobřeží je nutno chránit se před komáry. V poslední době se v zemích Střední Ameriky objevila epidemie onemocnění zika, malárie, chikungunya a dengue, které způsobuje komár Aedes aegypti.e komár Aedes aegypti.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání cizinců v zemi je možné, avšak oproti zaměstnávání místních sil je tento mechanismus z důvodu ochrany národního trhu práce složitější. Obojí se řídí platnými pracovními právními a migračními předpisy, které jsou průběžně doplňovány. Z tohoto důvodu doporučujeme konzultovat případ od případu s právním poradcem v místě, případně s delegací EU v Nikaragui.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU



ČR nemá s Nikaraguou uzavřenou žádnou bilaterální dohodu o vzájemném poskytování zdravotních služeb. Místní lékařská péče (především v hlavním městě) je na dobré úrovni, částky na úhradu pro cizince však jsou velmi vysoké. Je proto nanejvýš žádoucí si zajistit zdravotní připojištění již v ČR.



7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Diplomatickou a konzulární působnost pro Nikaraguu má:

Zastupitelský úřad ČR v Mexiku

Cuvier 22, Col. Nueva Anzures

Del. Miguel Hidalgo, Ciudad de México, México

tel.: +52-55 5531-2544/5531-2777

e-mail: mexico@embassy.mzv.cz

Honorární konzulát Managua

honorární konzul Octaviano César Aguirre

Cónsul Honorario de la República Checa en Nicaragua

Carretera Sur km 11,5 contiguo al tangué INNA

Managua, Nicaragua

tel.: + 505 2265 7370

mobil: + 505 8671 9126

e-mail: octocesar@hotmail.com

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

V zemi není zastoupení těchto organizací. Nikaragua spadá pod zastoupení CzechTrade a CzechTourism v Mexiku.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Policie: 118
- Hasiči: 115
- Červený kříž NI: 128
- Letiště: 2233 1539
- Informace: 113

Z mobilního telefonu lze v případě nouze volat 911.

7.4 Internetové informační zdroje

- Presidencia de la Republica www.presidencia.gob.ni
- Super Intendencia de Bancos y (SIBOIF) www.superintendencia.gob.ni
- Telecomunicaciones y Correos (TELCOR) www.telcor.gob.ni
- Vicepresidencia de la República www.vicepresidencia.gob.ni

**Podpora exportu:**

- Asociación de Productores y Exportadores de Nicaragua (APEN) www.apen.org.ni
- Fundación para el Desarrollo Tecnológico Agropecuario y Forestal de Nicaragua (FUNICA) www.funica.org.ni • Instituto Nicaraguense de Desarrollo (INDE) www.inde.org.ni
- Banco Centroamericano de Integración Económica (BCIE) www.bcie.org
- Comisión Económica para América Latina y el Caribe (CEPAL) www.eclac.cl
- Secretaría de Integración Económica Centroamericana (SIECA) www.sieca.org.gt
- Sistema de Integración Centroamericana (SICA) www.sica.int
- Sistema Económico Latinoamericano (SELA) www.sela.org
- HOPEN www.hotelesdenicaragua.net

Banky:

- Banco de Crédito Centroamericano, BANCENTRO www.bancentro.net
- Banco de America Central, BAC www.bac.net/nicaragua
- Banco de Finanzas, BDF www.bdfnet.com
- Banco de la Producción, BANPRO <http://corporativo.banpro.com.ni>
- Banco PROCREDIT www.procredit.com.ni
- Banco Produzcamos www.bfp.com.ni
- Citibank www.bancouno.com.ni
- Banco LaFise Bancentro, LAFISE BANCENTRO <https://www.lafise.com/CuentasAhorroNicaragua/Index.html>
- Financiera Arrendadora Centroamericana, FINARCA www.finarca.com

Tisk:

- El Nuevo Diario www.elnuevodiario.com.ni
- ESTA SEMANA www.estasemana.tv
- La Prensa www.laprensa.com.ni